

Eindrapport TKI FIEGO

1. Projectgegevens

Projectnummer : TKIGB01009
Projecttitel : ENERGO FIEGO
Penvoerder : Dutch Green Building Council
Medeaanvragers : GRESB en USI
Projectperiode : tot en met 31-12-2015

2. Inhoudelijk eindrapport

zie de stukken van de deelrapportages:

1. Financing tools for a green building stock
https://www.dgbc.nl/sites/dgbc.nl/files/onderzoeken/Financing_Tools_for_A_Green_Building_Stock_-_5_juni_2013.pdf
2. TKI FIEGO Rapport Woonlabel met bijlagen
3. Rapportage belemmering verduurzaming bestaande kantoren (nog te publiceren, zie concept)

3. Uitvoering van het project

3.1 Problemen tijdens het project/

3.2 Wijzigingen ten opzichte van het projectplan

De eerste fase van het project dat geresulteerd heeft in het rapport "Financing tools for a green building stock" past binnen de oorspronkelijk doelstelling van het project. Dit rapport is door DGCB samen met GRESB en de kopgroep financiers opgesteld. Vervolgens is geconstateerd dat met name in het commercieel vastgoed in de nieuwbouw duurzaam bouwen meer en meer de standaard werd. Door de teruggang in de vastgoedmarkt, zagen we dat de nieuwbouw die ontwikkeld werd aan de hoogste standaarden voldoet en duurzaamheid het selling point werd. Meetinstrumenten als BREEAM en GRESB hadden in korte tijd een belangrijke stimulans gegeven.

Vanuit de Kopgroep Financiers van de DGBC kwam de roep om ook in de woningbouw en de bestaande bouw eenzelfde beweging tot stand te brengen en een beter beeld te krijgen van de belemmering die daar spelen. DGCB heeft vervolgens een wijzigingverzoek ingediend bij de TKI om de focus te leggen op twee nieuwe deelprojecten;

- Ontwikkeling van een Woonlabel
- Onderzoek naar belemmeringen bij de verduurzaming van de *bestaande* kantoren

3.3 Toelichting tussen begroting en gemaakte kosten

De gerapporteerde kosten liggen aanmerkelijk lager dan aangevraagd en volgens het wijzigingsvoorstel, medio 2015. Dat heeft een aantal redenen:

- Partijen hebben geen of niet alle kosten in rekening gebracht. Met name in de tussenliggende periode toen de wijzingen besproken zijn, zijn kosten niet in rekening gebracht. Financiers en deelnemers aan de bijeenkomsten hebben daarnaast geen kosten gerapporteerd.
- Activiteiten die binnen de doelstelling van het project vallen, maar niet meegenomen zijn, zoals de vertaling en bewerking van het rapport Gezondheid, Welzijn en Productiviteit in Kantoren, die een uitbreiding is van het eerste deelproject, waar financiële incentives voor duurzaam bouwen zijn onderzocht. Voor dit onderdeel is geen wijzigingsverzoek ingediend en zijn kosten van de DGBC en onderzoekers aan uren, drukwerk en bijeenkomsten niet gerapporteerd.
- Activiteiten vallen buiten de projectduur. Door de deadline van 31 december van 2015 konden niet alle activiteiten doorgevoerd worden. De laatste twee deelprojecten zijn doorgelopen:
 - DGBC werkt met de partijen en GPR verder aan het doorontwikkelen van het Woonlabel.
 - Resultaten van de verkenning naar belemmering bij de verduurzaming van bestaand vastgoed zijn begin 2016 gerapporteerd en er heeft een bijeenkomst plaatsgevonden om de resultaten te bespreken. Hier zullen nog vervolgbijeenkomsten op komen die DGBC met GRESB zal organiseren en het rapport voor eigen rekening publiceren.

3.4 Toelichting op kennisverspreiding

De kennisverspreiding van de verschillende onderdelen is als volgt:

- Het rapport Financing Tools, is gepubliceerd verspreid en staat op de DGBC website. Dit rapport is op de Provada van 2013 gelanceerd.
- Het concept Woonlabel is met een brede groep besproken, in eerste instantie de werkgroep financiers en participanten van de DGBC, daarnaast heeft een brede marktconsultatie plaatsgevonden. Zie daarvoor de bijlage uit dat deelrapport.
- Het onderzoek naar de belemmeringen voor de verduurzaming van de bestaande bouw is met een brede groep opgepakt (enquête en interviews). Resultaten zijn in een rondetafel vorm besproken met de deelnemers en op de site van DGBC beschikbaar. <https://www.dgbc.nl/content/terugblikpagina-round-table-bestaande-kantoren-2016>. Het eindrapport van dit deel zal in 2016 gepubliceerd worden.

3.5 Toelichting op PR project en verdere PR mogelijkheden

de PR mogelijkheden verschillen per deelproject, vanwege het stadium waarin deze projecten zich bevinden:

- De waarde van duurzaam vastgoed wordt inmiddels breed onderkend. DGBC heeft buiten het TKI project de scope van verbreed naar Gezondheid, Welbevinden en Productiviteit. Deze gedachte van de brede business case voor duurzame gebouwen, waarbij de gebruiker centraal staat, wordt inmiddels breed omarmd. Het rapport is beschikbaar op de website van DGBC en verspreid onder participanten (1000 stuks) <https://www.dgbc.nl/gezondheid>.
- De ontwikkelingen rondom het Woonlabel zijn nog niet breed gedeeld. De achtergrond daarvan is de overeenkomst die tussen DGBC en W/E (GPR) gesloten moet worden. We zijn er bijeenkomsten geweest met DGBC en W/E zoals met de IVBN werkgroep duurzaamheid.
- Over het onderzoek naar de belemmeringen bij de verduurzaming van bestaand kantoren zal door DGBC en GRESB in 2016 en verder breed gecommuniceerd worden en op de agenda's komen van bijeenkomsten van DGBC en GRESB. Ook zal er een rapport worden opgeleverd, in de stijl van het rapport over Gezondheid.